

akci na současnou situaci také fakulta získala nový projekt, který by měl prognózovat budoucí vývoj dostupnosti dříví.

Ve svém druhém příspěvku se Radek Pokorný věnoval dopadům globální změny klimatu, která přináší extrémní odchylky, na něž podle jeho slov musíme reagovat. Upozornil na akumulaci uhlíku v půdě, která převyšuje akumulaci ve dřevě. V závěrečné úvaze věnované mimoprodukčním funkcím lesů připomněl právě ukládání uhlíku a modelově s použitím ceny emisních povolenek odhadl hodnotu ukládání uhlíku v českých lesích na 17 mld. Kč ročně (4 500 Kč/ha/rok).

MAREK TURČÁNI

Děkan Fakulty lesnické a dřevařské ČZU v Praze

Děkan pražské lesnické fakulty poznamenal, že minimální účast zástupců dřevozpracujícího průmyslu na semináři patrně potvrzuje, že problém se nyní dotýká spíše lesníků. Zmínil, že pořádání podobných setkání na půdě PSP zvyšuje váhu celého problému a není zcela zásadní, kolik poslanců se semináře účastní. Podle jeho slov se potenciál dříví v ČR zoufale nevyužívá a je nutné jeho využívání pomoci. Predikce vývoje kůrovcové kalamity podle děkana Turčániho předpokládá nárůst napadení porostů i v roce 2020 s odhadovaným objemem 30–50 mil. m³.

„Každopádně je nutné přesvědčit politiku, že dřevo je strategická surovina a naše lesy by neměly být chráněny před jeho využitím, protože by to vedlo jen k drancování lesů v jiných zemích,“ konstatoval Marek Turčáni. Marek Turčáni dále ocenil práci Ministerstva zemědělství v oblasti podpory efektivní komunikace a projektů FLD.

EMIL CIENCIALA

IFER – Ústav pro výzkum lesních ekosystémů, s.r.o.

Emil Cienciala vysvětlil přítomným zdroje a metodiky určení objemu dříví v ČR včetně důvodů rozdílu zejména v uvádění objemů s kůrou a bez kůry a dále metody taxační a statistické inventarizace.

V druhé části prezentace si položil otázku „Kolik dříví bude v příštích letech?“. Různé modelové projekce uvádějí podle Emila Ciencialy různé výsledky včetně optimistických vývoje zásob. I čerstvé vědecké publikace mohou být podle jeho slov zastaralé a nemusí zohledňovat dopady kli-

matických změn a kůrovcové kalamity na lesy. Vývoj zásob smrkového dříví má několik scénářů, ale v pesimistické variantě, která předpokládá, že se kalamita nezastaví ani výrazněji nezpomalí, lze podle Emila Ciencialy předpokládat, že současné zásoby smrku budou vytěženy do 25 let.

PETR HORÁČEK

Fakulta lesnická a dřevařská, Česká zemědělská univerzita v Praze

Petr Horáček považuje za zásadní zodpovězení otázky, co společnost od lesníků, vlastníků lesů a dřevozpracovatelů očekává. Podle jeho názoru se dříví nestane naší strategickou surovinou, a to z následujících důvodů: ekonomické podmínky produkce, existence globálního trhu, ale i absence zmínky o dřevě jako o strategické surovině v jakýchkoli zásadních státních dokumentech ČR.

Petr Horáček také připomněl, že zpracovatelský průmysl je majoritně nastaven na jehličnaté dříví a v okamžiku, kdy Česká republika přijde o zásoby jehličnatého dříví, přijdeme v návaznosti i o další část průmyslu, protože se zahraniční zpracovatelé přesunou za zdroji dříví jinam.

Bývalý děkan LDF MENDELU také odhadl, že většina zásob smrku může být kůrovcovou kalamitou zlikvidována již v období 2023–2025.

„Žádný obor našeho hospodářství neznamenává takové turbulence jako lesnicko-dřevařský sektor a je téměř zázrak, že ještě existuje,“ konstatoval Petr Horáček.

Podle Petra Horáčka činí světová roční produkce dříví zhruba 4 mld. m³ a odpovídá objemu produkce oceli nebo ropy. Produkce CO₂ ze zpracování a dopravy dříví je ale srovnatelná s jinými surovinami. Dříví může být proto ekologickou surovinou pouze tehdy, pokud se nebude převážet po světě.

„Aby bylo dřevo naší strategickou surovinou, musí mít zpracovatelé příležitost dlouhodobých dodávek, což dnes nelze garantovat. Je třeba přemýšlet nad tím, kdo bude všechny mimoprodukční funkce lesů financovat, když vlastník nebude mít příjmy z prodeje dříví,“ uzavřel své vystoupení Petr Horáček.

TOMÁŠ PAŘÍK,

Ředitel společnosti WOOD & PAPER a.s. a místopředseda Asociace lesnických a dřevozpracujících podniků

Tomáš Pařík komentoval vývoj exportu dříví, kdy v devadesátých letech se ročně

exportovaly 3 mil. m³, zatímco dnes se exportuje 10 mil. m³, a upozornil na absenci poptávky po výrobcích ze dřeva u české společnosti. S klimatickou změnou se podle jeho názoru může stát lesnicko-dřevařský sektor extrémní zátěží státního rozpočtu, protože český stát dříví ignoruje a z více než bilionového rozpočtu ČR se do lesa vrací naprosté minimum.

Tomáš Pařík také upozornil, že vývoj cen řeziva je dán globálním trhem, kde zatím existuje silná poptávka, a situace v ČR nemůže ceny řeziva zásadním způsobem ovlivnit. Podle jeho názoru lze ceny dříví u nás i přes pokles brát jako relativně vysoké, protože například v zemích na východ od nás je dříví produkováno za podstatně nižší ceny.

MILAN HRON

Pro Silva Bohemica

Smrk i borovice budou podle Milana Hrona stále vzácnějšími dřevinami a dřevozpracující průmysl by měl na pestřejší druhovou skladbu zareagovat. Podle jeho slov lze očekávat nárůst podílu pionýrských, přípravných a krycích dřevin, které mohou napomoci eliminovat očekávaný propad produkce. Ten lze podle jeho názoru snížit i razantnějšími zásahy v současných porostech, opuštěním pěstebního modelu lesa věkových tříd nebo vytvářením porostních směsí, které vykazují na chudších stanovištích navýšení produkce oproti monokulturám.

Seminář byl jedním z výstupů výzkumného projektu MZe ČR NAZV QK1920435 „Zefektivnění komunikace, monitoringu a managementu při řešení kalamitních situací v lesích jako podklad pro optimalizaci rozhodování státní správy“, realizovaného Fakultou lesnickou a dřevařskou ČZU v Praze.

Jan Příhoda